

گلایه انگلیسی ها از وزیر دربار رضاخان

۱۷ شهریور ۱۳۹۴ ساعت ۱۸:۴۰

یک بار دبیر شرقی سفارت انگلیس در دیدار با مخبرالسلطنه هدایت گلایه کرده و پرسیده بود: «آیا وقتی که انسان می بیند که خود دربار سلطنتی این شایعات را پخش می کند که انگلیسی ها علمای قم را بر ضد دولت تحریک می کنند...

در بخشی از کتاب آمده است:

تیمورتاش نه تنها قربانی جاسوسان انگلیسی شناخته شده، که در روایتی دیگر، خود برای روس های شوروی جاسوسی می کرده است. شوروی ها چنان که آقابکف در کتاب خاطراتش نوشته مدعی بودند از مسائلی چون قضیه نفت از طریق مذاکرات سفیرشان در تهران با تیمورتاش آگاه می شده اند. علاوه بر این، انگلیسی ها بارها نارضایتی خود را از موضع گیری های وزیر دربار رضاشاه علیه سیاست هایشان در این باره ابراز داشته بودند. یک بار دبیر شرقی سفارت انگلیس در دیدار با مخبرالسلطنه هدایت گلایه کرده و پرسیده بود: «آیا وقتی که انسان می بیند که خود دربار سلطنتی این شایعات را پخش می کند که انگلیسی ها علمای قم را بر ضد دولت تحریک می کنند، آن وقت چگونه می توان این قبیل اقدامات را که علناً صورت می گیرد، با آن روح همکاری و دوستی که ما حق داریم از اولیای ایران انتظار داشته باشیم، تلفیق و سازش دارد؟»

این اعتقاد وزیر دربار که در جریان مهاجرت علمای اصفهان و بلاد در اعتراض به اجرای قانون نظام وظیفه گفته شد، در زمان قیام عشایر جنوب دیگر بار مطرح گردید. تیمورتاش در این زمان در نامه ای به سر رابرت کلایو، وزیر مختار بریتانیا به تاریخ ۲۱ خرداد ۱۳۱۰، سوء تفاهم میان دولتین را درباره قرارداد ۱۹۰۷ مورد بررسی قرار داد. به اعتقاد او، «... در این تاریخ، افکار عمومی ایران که تا آن موقع انگلستان را دوست صمیمی و بی غرض ایران و سد آهنین در برابر حملات روس تصویر می کرد، به ناگاه با انعقاد قرارداد انگلیس و روس و تقسیم ایران به دو منطقه تحت نفوذ دچار تزلزل گردید». (اسناد و مکاتبات تیمورتاش، ص ۱۲۵) او در همین نامه، به طور تلویحی به مسلح شدن عشایر جنوب توسط انگلیسی ها اشاره کرد.

